

Vlaams
Parlement

stuk **1084** (2010-2011) – Nr. 9
ingediend op 24 juni 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

houdende de organisatie
van de lokale en provinciale verkiezingen
en houdende wijziging van
het Gemeentedecreet van 15 juli 2005,
het Provinciedecreet van 9 december 2005
en het decreet van 19 december 2008
betreffende de organisatie van
de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

Stukken in het dossier:

- 1084** (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen
– Nr. 5: Advies van de Raad van State
– Nr. 6 en 7: Amendementen
– Nr. 8: Verslag

verzendcode: BIN

AMENDEMENT Nr. 47

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij
na indiening van het verslag**

Artikel 3**Een 6° toevoegen, dat luidt als volgt:**

“6° de organisatie van de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester.”.

VERANTWOORDING

De bedoeling van dit (en andere) amendement(en) is de gemeentelijke democratie te versterken, de bestuurskracht van de gemeenten te verhogen en de slagkracht van de gemeentelijke organen te versterken. Via de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester kan de kiezer inspraak verwerven in de samenstelling van de uitvoerende organen in zijn gemeente en aangeven in welke richting hij het beleid wil zien evolueren.

Deze hervorming speelt in op de bekommernissen van de burgers in dit land. Volgens een onderzoek, uitgevoerd door Carl Devos en Herwig Reynaert van de Universiteit Gent, gebaseerd op de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000, wordt al in 75 percent van de gemeenten de kandidaat die bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste voorkeurstemmen behaald heeft, burgemeester.

In nog eens 14 percent van de gemeenten maakt de partij van de kandidaat met de meeste voorkeurstemmen deel uit van het schepencollege, maar wordt iemand anders burgemeester. In 11 percent van de gevallen wordt de partij van de kandidaat met de meeste voorkeurstemmen uit het college geweerd.

Die vaststellingen zijn niet verrassend te noemen. De kiezers in Vlaanderen lijken het logisch te vinden dat de populairste kandidaat ook het burgemeestersambt opneemt en ze laten dat blijken via de door hen uitgebrachte voorkeurstemmen. Partijen spelen daarop in en honoreren het in de bestuursakkoorden bij de verdeling van de uitvoerende mandaten.

In de 11 percent van de gemeenten waar de partij van de kandidaat met de meeste voorkeurstemmen uit het college geweerd wordt, worden meestal anticoalities tegen de populairste politicus gevormd, vaak een uittredend burgemeester wiens absolute meerderheid bij de verkiezingen gebroken werd. Bovendien worden gemeenteraadsverkiezingen sterk gekleurd door persoonlijke factoren. Meer nog dan op de andere bestuursniveaus vinden de kiezers het belangrijk hun steun te geven aan politici die hen vertrouwen inboezemen: wie staat voor welk beleid, is hij of zij geloofwaardig? De ideologische tegenstellingen tussen partijen en kandidaten zijn minder uitgesproken dan bij parlementaire verkiezingen.

De rechtstreekse burgemeestersverkiezing formaliseert het impliciete en niet-uitgesproken mechanisme van machtstoekenning dat nu al in de meeste gemeenten gehanteerd wordt. Door het te formaliseren, wordt de legitimiteit vergroot en verdwijnen de als weinig democratisch aanvoelde situaties waarbij de partij van de kandidaat met de meeste voorkeurstemmen uit de meerderheid wordt geweerd. Men wordt maar burgemeester als men minstens 50 percent van de geldig uitgebrachte stemmen kan verwerven. Coalitievorming onder partijen kan het oordeel van de kiezer in principe niet langer doorkruisen (zie verder). Integendeel, een keuze voor een bepaalde kandidaat-burgemeester is meteen sterk bepalend voor de keuze van de bestuursmeerderheid die tot stand zal komen. Op deze wijze weegt de kiezer op de grote beleidskeuzes die tijdens de komende gemeentelijke legislatuur gemaakt zullen worden. Zijn invloed is daarbij niet groter dan de invloed waarover hij beschikt in het huidige systeem, waar de coalitievorming niet aan zijn oordeel onderworpen wordt, maar hij de facto politici tot uitvoerende mandaten roept op basis van het aantal behaalde voorkeurstemmen. Zijn invloed is echter veel duidelijker en visueller: dat komt tot uiting in een aparte verkiezing van de burgemeester.

Door deze geformaliseerde aanwijzing van de burgemeester door de kiezer verwerft het politieke systeem meteen meer credibiliteit, wat zeker geen luxe is in deze tijden waar de kloof tussen de politiek en de burger steeds weer de kop opsteekt. De uitdaging bestaat er echter in een in wezen representatief stelsel te verzoenen met een stelsel van gepersonaliseerde machtsuitoefening. In een representatief stelsel wordt de macht zoveel mogelijk gelegd bij een orgaan dat verkozen wordt door de kiezers, namelijk de gemeenteraad. Men gaat ervan uit dat de gemeenteraad spreekt namens de kiezers en hen zodoende vertegenwoordigt. Het uitvoerende gemeentelijke orgaan (het college) vindt zijn legitimiteit maar in het feit dat het kan rekenen op het vertrouwen van (de meerderheid van) de gemeenteraad, waaraan het verantwoording verschuldigd is. In een gepersonaliseerd stelsel van rechtstreekse verkiezing van de burgemeester put de burgemeester zijn legitimiteit rechtstreeks uit zijn verkiezing door het kiezerskorps.

In landen waar de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester of een of andere vorm van rechtstreekse aanwijzing van de uitvoerende macht door het kiezerskorps al bestaat, kiest men doorgaans niet voor een verzoening van beide stelsels. Men trekt de lijn van de gepersonaliseerde machtsuitoefening door en zorgt ervoor dat het door de kiezer verkozen uitvoerende orgaan extra bevoegdheden krijgt om een eigen beleid te kunnen voeren. Vaak krijgt de uitvoerende macht meteen de meerderheid van de zetels in het vertegenwoordigende orgaan.

In dit voorstel wordt een andere keuze gemaakt. Het kiest voor het behoud van een stelsel van ‘checks and balances’ tussen de gemeentelijke organen en niet voor een geïnstitutionaliseerd overwicht van het uitvoerende orgaan op het vertegenwoordigende orgaan. Een dergelijk evenwicht creëren is niet eenvoudig, maar zeker niet onmogelijk.

De volgende mechanismen worden daartoe gehanteerd:

- de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester vindt gelijktijdig met gemeenteraadsverkiezingen plaats, maar in een afzonderlijke stemming. Er wordt gebruikgemaakt van een apart stembiljet;
- de burgemeester moet een volstreekte meerderheid halen. Indien dat niet gebeurt in de eerste stemronde, komt er een tweede stemronde met de twee kandidaten die in de eerste ronde de meeste stemmen gehaald hebben;
- men kan slechts kandidaat-burgemeester zijn als men voorgedragen wordt door een partij die ook aan de gemeenteraadsverkiezingen deelneemt. Bovendien moet een kandidaat-burgemeester ook kandidaat-gemeenteraadslid zijn op de lijst van zijn partij. Zo wordt vermeden dat individuele kandidaten zonder enige binding met een partij of programma louter op de golven van hun bekendheid en populariteit naar het burgemeestersambt kunnen dingen;
- de burgemeester die rechtstreeks verkozen wordt, krijgt een formateursrol om een schepencollege te vormen. Indien hij er voor de aanstelling van de nieuwe gemeenteraad niet in geslaagd is om een schepencollege te vormen, wordt er een afspiegelingscollege gevormd. De formateursrol is heel belangrijk en vermindert sterk het risico op cohabitatie tussen een rechtstreeks verkozen burgemeester en een meerderheid in de gemeenteraad waartoe de partij van de burgemeester niet zou behoren. De formateursrol concretiseert de macht van de kiezer om door zijn keuze van wie hij geschikt acht voor het burgemeesterschap, ook zijn voorkeur voor een bepaalde coalitie te uiten.

Uiteindelijk moet de praktijk uitwijzen of bepaalde mechanismen van machtsuitoefening functioneren of niet. Het is niet omdat men bij de studie van buitenlandse voorbeelden het onderscheid ontwaart tussen monistische en dualistische stelsels van machtsuitoefening dat er geen sui-generisoplossingen mogelijk zouden zijn die toepasbaar zijn in Vlaanderen. Ook bij de stapsgewijze ontwikkeling van onze staatsstructuren tot het huidige federale model werden specifieke ‘Belgische’ oplossingen uitgewerkt die niet volledig stroken met de klassieke rechtsleer over federalisme en confederalisme, maar die toch hun nut bewijzen. Dit voorstel is bovendien zeer duidelijk over de positie van de vervanger van de burgemeester. Indien het gaat om een vervanging wegens verhindering, schorsing, tijdelijke afwezigheid of andere redenen moeten de schepenen hun verantwoordelijkheid opnemen, in volgorde van hun rangorde, tenzij de burgemeester het anders bepaalt. De vervanging kan slechts één jaar duren. Als de vervanging meer dan één jaar duurt, moeten er nieuwe burgemeestersverkiezingen worden georganiseerd. Op die manier kan de kiezer niet geconfronteerd worden met schijnkandidaten die wel kandidaat-burgemeester zijn om electorale redenen, maar die niet van plan zijn hun mandaat op te nemen.

In het geval van overlijden, afzetting, vervallenverklaring van het mandaat of ontslag, worden nieuwe burgemeestersverkiezingen georganiseerd.

AMENDEMENT Nr. 48

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroi
na indiening van het verslag**

Artikel 58

**In het eerste lid, op de eerste regel de woorden “gemeenteraadslid of stadsdistrictsraadslid”
vervangen door de woorden “gemeenteraadslid, burgemeester of stadsdistrictsraadslid”.**

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 47.

AMENDEMENT Nr. 49

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij
na indiening van het verslag**

Artikel 58/1 (nieuw)

Een artikel 58/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 58/1. §1. Tot burgemeester wordt verkozen de kandidaat die de volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen behaalt. Heeft geen van de kandidaten de volstrekte meerderheid verkregen, dan geschiedt de herstemming over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald. In geval van staking van stemmen bij de herstemming is de kandidaat waarvan de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, verkozen.

§2. De verkiezing van de burgemeester heeft van rechtswege plaats om de zes jaar op de dag waarop de gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden. De eventuele herstemming heeft veertien dagen later plaats. De verkiezing is verplicht en geheim.

§3. Indien een kandidaat overlijdt na de indiening van de voordracht en voor de dag van de verkiezing wordt de verkiezing uitgesteld. De verkiezing heeft dan plaats binnen een termijn van zestig dagen te rekenen vanaf de dag dat de verkiezing moest plaatsvinden. Indien één van de twee kandidaten die deelnemen aan een herstemming, overlijdt voor de dag van de herstemming, wordt die eveneens uitgesteld en wordt de eerste verkiezing als nietig beschouwd. Enkel de lijsten die bij de uitgestelde of nietig verklaarde verkiezing een kandidaat hebben voorgedragen, kunnen voor de nieuwe verkiezing een kandidaat voordragen. De eerste stembeurt van de nieuwe verkiezing heeft plaats binnen een termijn van zestig dagen te rekenen vanaf de dag van de herstemming.

§4. Indien slechts één kandidaat voorgedragen wordt, wordt die zonder meer door het hoofdstembureau gekozen verklaard.

§5. Aan de kandidaten wordt hetzelfde volgnummer en hetzelfde letterwoord toegekend als dat van de onderscheiden voordragende lijsten van kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen.

§6. Elke kiezer mag slechts één stem uitbrengen.

§7. De uitslag van de telling van de stemming wordt in het openbaar bekendgemaakt. De kandidaat die de volstrekte meerderheid van de geldige stemmen heeft behaald, wordt door het hoofdstembureau gekozen verklaard. Ingeval niemand de volstrekte meerderheid heeft behaald, kondigt het hoofdstembureau de namen af van de kandidaten die aan de herstemming zullen deelnemen.

§8. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de verkiezing van de burgemeester overeenkomstig de procedure bedoeld in dit decreet.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 47.

AMENDEMENT Nr. 50

**voorgesteld door de heren Bart Caron, Filip Watteeuw en Dirk Peeters
en de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman
na indiening van het verslag**

Artikel 166

Het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het gemeentelijk hoofdbureau deelt het stemcijfer van iedere lijst achtereenvolgens door 1, 2, 3, 4, 5 enzovoort en rangschikt de quotiënten in de volgorde van belangrijkheid, tot er voor alle lijsten samen zoveel quotiënten worden bereikt als er leden te kiezen zijn.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement zorgt ervoor dat voor de gemeenteraadsverkiezingen dezelfde regeling geldt als voor districts- en provincieraadsverkiezingen. Zo wordt er gezorgd voor een heldere, uniforme regeling voor alle verkiezingen, die de evenredigheid ook beter respecteert dan het huidige stelsel-Imperiali bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Het kiessysteem-Imperiali heeft ondemocratische effecten. Ze mogen niet worden afgedaan als zeldzame uitzonderingen. Enkele voorbeelden:

- in Baarle-Hertog zijn elf zetels te verdelen en is de impliciete kiesdrempel bij Imperiali 13,7 percent;
- in Koekelare is dat met negentien te verdelen zetels tussen 7,2 en 9 percent;
- in Borgloon, 21 zetels, tussen 6,1 en 7,8.

Het effect speelt ook als er meer zetels te verdelen zijn:

- in Deinze en Herentals bijvoorbeeld is de impliciete kiesdrempel tussen 5,2 en 5,6 percent;
- bij centrumsteden als Roeselare en Genk is dat 4,4 percent.

Bij het systeem-D'Hondt zijn er variaties naargelang van de grootte van de gemeente. In een centrumstad wordt de eerste zetel voor de gemeenteraadsverkiezingen gehaald met 2,4 à 2,6 percent van de stemmen. In een centrumstad is er voor een eerste zetel dus een verschil van ongeveer twee percent. Bij een kleinere gemeente, zoals Koekelare, Borgloon of Damme, loopt het verschil tussen beide stelsels op tot vier à vijf percent.

Het is overigens niet alleen voor Groen! dat deze effecten spelen:

- in een gemeente als Kapelle-op-den-Bos bijvoorbeeld zijn er negentien zetels te verdelen. Open Vld haalde daar met 6,96 percent van de stemmen geen zetel;
- in Kruishoutem haalden sp.a met 6,13 percent, en Vlaams Belang met 8,03 percent geen van de negentien zetels;
- in Meeuwen-Gruitrode, 23 zetels, haalde sp.a met 6,5 percent geen zetel;
- in Staden, waar 21 zetels te verdelen waren, bleef de lokale lijst VVDS ondanks een score van 7,42 percent met lege handen;
- in Pittem, waar zeventien zetels te verdelen waren, haalde de sp.a met 8,01 percent geen zetel;
- in Zuienkerke haalde Vlaams Belang zelfs met 10 percent geen zetel.

De stemmen van die kiezers gaan telkens gewoon verloren bij de verdeling. Een belangrijk deel van de publieke opinie krijgt met andere woorden geen verlengde in een verkozen instantie. Die stemmen worden ook niet toegevoegd aan een verwante lijst bijvoorbeeld. Dat kan oplopen tot ver boven de 10% van de kiezers.

In Vlaanderen zijn er 88 lijsten – waarvan 40 van Groen! – zonder verkozenen, terwijl ze met het systeem-D'Hondt wel een zetel zouden hebben gehaald.

Een voorbeeld van een effect in de andere richting is Baarle-Hertog. Daar haalt de lokale lijst CDK zeven van de elf zetels binnen met 658 stemmen, wat neerkomt op één zetel per 94 stemmen. Een andere lijst, Forum, haalt daar één zetel en moet daar 196 stemmen voor halen, meer dan het dubbele dus dan de partij die de

meerderheid behaalt. In Borsbeek haalt Vlaams Belang met 2075 stemmen zeven zetels op 21. Dat is één zetel per 296 stemmen. Sp.a haalt met 667 stemmen maar één zetel.

Het vlakt wat af naarmate de gemeente groter wordt, maar het onrechtvaardige effect blijft wel spelen. Zo had het kartel van CD&V en NV-A in Kalmthout, waar het met zestien zetels op 25 een ruime meerderheid haalde, voor een zetel genoeg aan 366 stemmen, terwijl Groen! maar één zetel haalde met 948 stemmen. Een grote partij heeft dus steevast veel minder stemmen nodig dan een kleine partij om een zetel meer te halen.

AMENDEMENT Nr. 51

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroi
na indiening van het verslag**

Artikel 169

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 169. Als het aantal kandidaten van een lijst groter is dan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt, worden de verkozenen door het gemeentelijk hoofdbureau aangewezen op basis van de naamstemmen. De niet-verkozen kandidaten worden eerste, tweede, derde enzovoort opvolger verklaard in afnemende grootte van het aantal stemmen dat zij hebben bekomen. Bij gelijk stemmenaantal is de volgorde van voordracht op de lijst beslissend.”.

VERANTWOORDING

De lijststemmen worden op die wijze, wat betreft de gemeenteraadsverkiezingen, volkomen geneutraliseerd voor het aanwijzen van de verkozenen en hun opvolgers en tellen op die wijze enkel nog mee voor het berekenen van het aantal zetels dat aan een lijst wordt toegekend.

AMENDEMENT Nr. 52

**voorgesteld door de heren Bart Caron, Filip Watteeuw en Dirk Peeters
en de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman
na indiening van het verslag**

Artikel 181

In paragraaf 2 het derde lid vervangen door wat volgt:

“Tot die aanvullende verdeling laat het provinciaal hoofdbureau alle lijstengroepen toe, die voldoen aan de volgende voorwaarden:

- in minstens één provinciedistrict van het provinciaal kiesarrondissement waartoe het provinciedistrict behoort een aantal stemmen hebben verkregen dat ten minste gelijk is aan 33% van de kiesdeler, vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1, eerste lid. Het laat eveneens tot die verdeling toe de alleenstaande lijsten die dit procent hebben bereikt.”.*

VERANTWOORDING

Het quorum is een bijkomende zware kiesdrempel, zeker in kiesarrondissementen met kleine districten.

Om te kunnen participeren aan de apparentering op provinciaal niveau moet een lijst volgens het ontwerp van decreet een aantal stemmen behalen dat ten minste gelijk is aan 66% van de kiesdeler in minstens één kiesdistrict van een kiesarrondissement. Dat percentage is het makkelijkst te bereiken in het grootste kiesdistrict van een kiesarrondissement. Als men van elk kiesarrondissement het grootste kiesdistrict als uitgangspunt neemt om te berekenen wat de te behalen percentages bedragen, dan komt men op het volgende:

- voor de provincie Limburg is Sint-Truiden het grootste kiesdistrict. Daar zijn tien zetels te verdelen. Daar moet men dus 6,6 percent van de stemmen halen om te mogen deelnemen aan de apparentering in de provincie Limburg. Dat is dus de feitelijke kiesdrempel voor de provincie Limburg;
- in de provincie Antwerpen is het arrondissement waar Turnhout deel van uitmaakt het grootste. Er zijn elf zetels te verdelen. Om een zetel te behalen dient men ongeveer 9 percent van de stemmen te halen en om te mogen meedoen aan de apparentering dient men dus ongeveer 6 percent van de stemmen te halen (66 percent van 9 percent);
- in Oost-Vlaanderen is Geraardsbergen het grootste kiesdistrict van het kiesarrondissement Aalst-Oudenaarde. Er zijn acht zetels te begeben. Om een zetel te behalen dient een partij dus 12,5 percent van de stemmen te halen. Om te mogen meedoen aan de apparentering dient men 8,3 percent van de stemmen te halen;
- in West-Vlaanderen is het district Oostende het grootste van het kiesarrondissement. Er zijn negen zetels te verdelen. Om een zetel te behalen dient een partij 11,11 percent van de stemmen te halen en om te mogen meedoen aan de apparentering 7,3 percent;
- in Tielt-Roeselare is het district Roeselare het grootste. Ook daar zijn negen zetels te verdelen. Daar geldt dus dezelfde berekening.

Het geschetste effect wordt mee in de hand gewerkt door de vermindering van het aantal provincieraadsleden. Met 66 procent is het quorum zelfs dubbel zo hoog als bij parlementsverkiezingen.

AMENDEMENT Nr. 53

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij
na indiening van het verslag**

Artikel 184

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 184. Als het aantal kandidaten van een lijst groter is dan het aantal zetels dat aan die lijst toekomt, worden de verkozenen door het gemeentelijk hoofdbureau aangewezen op basis van de naamstemmen. De niet-verkozen kandidaten worden eerste, tweede, derde enzovoort opvolger verklaard in afnemende grootte van het aantal stemmen dat zij hebben bekomen. Bij gelijk stemmenaantal is de volgorde van voordracht op de lijst beslissend.”.

VERANTWOORDING

De lijststemmen worden op die wijze, wat betreft de provincieraadsverkiezingen, volkomen geneutraliseerd voor het aanwijzen van de verkozenen en hun opvolgers en tellen op die wijze enkel nog mee voor het berekenen van het aantal zetels dat aan een lijst wordt toegekend.

AMENDEMENT Nr. 54

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij
na indiening van het verslag**

Deel 5. Algemene bepalingen

Titel 1. Strafbepalingen

Hoofdstuk 2. Strafbepalingen met betrekking tot de stemplicht

Dit hoofdstuk, dat bestaat uit de artikelen 249 tot en met 254, schrappen.

VERANTWOORDING

Door deze schrapping wordt de opkomstplicht voor de lokale verkiezingen afgeschaft en wordt het stemrecht ingevoerd.

AMENDEMENT Nr. 55

**voorgesteld door de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder
en de heren Marc Vanden Bussche en Sas van Rouveroij
na indiening van het verslag**

Artikel 266/1 (nieuw)

Een artikel 266/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 266/1. Artikel 59 tot en met 63 van hetzelfde decreet worden vervangen door wat volgt:

“Art. 59. De burgemeester wordt rechtstreeks verkozen door de gemeenteraadskiezers. De verkiezing van de burgemeester vindt gelijktijdig plaats met de gemeenteraadsverkiezingen. Ze wordt gehouden op afzonderlijke stembiljetten.

Art. 60. §1. De burgemeester wordt om de zes jaar verkozen, op voordracht van een volledige lijst die aan de gemeenteraadsverkiezingen deelneemt. Daartoe wordt een gedagtekende akte van voordracht ingediend bij de voorzitter van het hoofdbureau. Om ontvankelijk te zijn, moet de akte ondertekend zijn door een meerderheid van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen, voorgedragen op dezelfde volledige lijst. Niemand mag meer dan één akte van voordracht ondertekenen. De voorgedragen kandidaat-burgemeester bewilligt zijn kandidaatstelling door een gedagtekende en schriftelijke verklaring.

De kandidaat-burgemeester is tevens kandidaat-gemeenteraadslid op de volledige lijst waardoor hij werd voorgedragen. Op het ogenblik van de kandidaatstelling mag de kandidaat-burgemeester zich niet in een situatie bevinden die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad. De bestendige deputatie doet uitspraak over geschillen die hierover rijzen.

§2. Als er slechts één kandidaat-burgemeester voorgedragen wordt, vindt er geen verkiezing plaats. Indien er meerdere kandidaat-burgemeesters worden voorgedragen, vindt er een eerste stemronde plaats. Als één kandidaat-burgemeester geen volstreekte meerderheid van de stemmen behaalt in de eerste stemronde, vindt een tweede stemronde plaats met de twee kandidaat-burgemeesters die in de eerste stemronde de meeste stemmen behaalden. Indien het behaalde aantal stemmen in de eerste ronde tussen de tweede en de derde gerangschikte

kandidaat-burgemeesters gelijk is, gaat de kandidaat-burgemeester van wie de lijst bij de gemeenteraadsverkiezingen de meeste stemmen heeft behaald, naar de tweede stemronde.

Art. 61. De rechtstreeks verkozen burgemeester is herverkiesbaar. Na de verkiezingen blijft de aftredende burgemeester in functie tot de installatie van de nieuwe burgemeester heeft plaatsgehad.

Art. 62. De rechtstreeks verkozen burgemeester legt de eed af in handen van de provinciegouverneur: "Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.". De verkozen burgemeester die zich in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, wordt niet tot de beëdiging toegelaten, zolang de oorzaak van de onverenigbaarheid bestaat. De verkozen burgemeester die binnen één maand na een tot hem gericht verzoek van de provinciegouverneur geen einde maakt aan de situatie die onverenigbaar is met zijn ambt, wordt geacht afstand te doen van zijn ambt. De bestendige deputatie doet uitspraak over de geschillen die hierover rijzen.

Art. 63. De verkozen burgemeester die voor zijn installatie afstand wil doen van zijn ambt, brengt dit schriftelijk ter kennis van de Vlaamse Regering. De afstand wordt definitief zodra de Vlaamse Regering hiervan kennis genomen heeft. De verkozen burgemeester die de eed na twee oproepingen niet aflegt, wordt geacht het burgemeestersambt niet te aanvaarden. De bestendige deputatie doet uitspraak over de geschillen die hierover rijzen.

Art. 63/1. Als verhinderd wordt beschouwd de burgemeester die het ambt van minister, staatssecretaris, lid van een executieve of gewestelijk staatssecretaris uitoefent, voor de periode waarin dat ambt wordt uitgeoefend.

Art. 63/2. De burgemeester kan schriftelijk zijn ontslag indienen bij de Vlaamse Regering. Het ontslag wordt definitief zodra de Vlaamse Regering hiervan kennis heeft genomen. Behoudens in geval van onverenigbaarheid, oefent de burgemeester zijn ambt uit tot hij als burgemeester vervangen is.

Art. 63/3. §1. Indien de burgemeester zijn burgemeestersambt niet aanvaardt, van zijn ambt vervallen wordt verklaard, afgezet is, ontslag genomen heeft of overleden is, worden nieuwe burgemeestersverkiezingen georganiseerd.

§2. De burgemeester die als verhinderd wordt beschouwd of geschorst is, wordt vervangen door de eerste schepen die volgens de rangorde van de schepenen in aanmerking komt, tenzij de burgemeester zijn bevoegdheid aan een andere schepen van Belgische nationaliteit heeft opgedragen. Voor hij zijn vervangingsambt opneemt, legt de opvolger de eed af in handen van de provinciegouverneur.

De burgemeester die als verhinderd wordt beschouwd of die geschorst is, wordt alleen vervangen tijdens de schorsing of verhinderd. De gemeenteraad neemt akte van de beëindiging van de periode van verhinderd of schorsing.

§3. De burgemeester die tijdelijk afwezig is om andere redenen dan schorsing of verhinderd, wordt vervangen door de eerste schepen die volgens de rangorde van de schepenen in aanmerking komt, tenzij de burgemeester zijn bevoegdheid aan een andere schepen van Belgische nationaliteit heeft opgedragen.

§4. De burgemeester kan, ter uitvoering van §2 en §3 van dit artikel, slechts voor een periode van ten hoogste één jaar vervangen worden. Indien de vervanging een periode van langer dan één jaar beslaat, worden nieuwe burgemeestersverkiezingen georganiseerd.

Art. 63/4. De burgemeester neemt het initiatief tot het samenstellen van een schepencollege dat gesteund wordt door een meerderheid van de gemeenteraadsleden. Hij toont deze meerderheid aan door middel van een schriftelijke verklaring ondertekend door het benodigde aantal verkozen gemeenteraadsleden. Wanneer de burgemeester op de installatievergadering van de gemeenteraad een dergelijke verklaring kan voorleggen, geschiedt de verkiezing van de schepenen volgens de nadere regelen, bepaald in artikel 44, §1. Indien dat niet het geval is, geschieden de verkiezingen van de schepenen volgens de nadere regelen, bepaald in artikel 44, §3.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 47.

